

به نام خدا

معلم توانا

مؤلفان :

زهرا باقری نجف آباد

مینا احسانی فرید

فائزه یاری

مریم جعفری

زینب خدام نسب

انتشارات ارسسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : باقری نجف آباد، زهراء، ۱۳۶۵-

عنوان و نام پدیدآور : معلم توانا / مولفان زهراء باقری نجف آباد، مینا احسانی فرید، فائزه یاری، مریم جعفری، زینب خدام نسب.

مشخصات نشر : ارسسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری : ۱۱۱ ص. : جدول.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۲۰۲-۳

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : کتابنامه : ص. ۱۱۰ - ۱۰۹.

موضوع : معلمان

شناسه افروده : احسانی فرید، مینا، ۱۳۶۷

شناسه افروده : یاری، فائزه، ۱۳۷۵

شناسه افروده : جعفری، مریم، ۱۳۷۵

شناسه افروده : خدام نسب، زینب، ۱۳۵۷

رده بندی کنگره : ZA۳۰۷۵

رده بندی دیوبی : ۰۲۸/۵

شماره کتابشناسی ملی : ۹۲۷۳۴۵۵

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : معلم توانا

مولفان : زهراء باقری نجف آباد - مینا احسانی فرید - فائزه یاری

مریم جعفری - زینب خدام نسب

ناشر : ارسسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)

صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

چاپ: زبرجد

قیمت: ۹۰۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۲۰۲-۳

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه .....
مقدمه.....	۹ .....
روش های تدریس سنتی	۱۱ .....
روش آزمایشی	۱۱ .....
حدودیت ها	۱۴ .....
روش حفظ و تکرار	۱۴ .....
محاسن:	۱۵ .....
حدودیت ها :	۱۵ .....
روش تدریس نمایشی	۱۶ .....
مراحل اجرای روش نمایشی	۱۸ .....
ویژگیهای روش نمایشی	۲۰ .....
انواع روش های نمایش	۲۱ .....
معایب روش نمایشی	۲۲ .....
روش سخنرانی	۲۳ .....
محاسن	۲۳ .....
حدودیت ها	۲۵ .....
مراحل اجرای روش سخنرانی	۲۶ .....

۳۸.....	اهداف روش ایفای نقش.....
۳۸.....	محاسن روش ایفای نقش: .....
۳۹.....	محدودیت های روش ایفای نقش: .....
۴۰	مراحل اجرای روش تدریس ایفای نقش.....
۴۳.....	امتیازات الگوی ایفای نقش.....
۴۳.....	۱- ایجاد شور و شوق وانگیزه درونی در فراگیرندگان.....
۴۴.....	۲- مشارکت و فعالیت دانش آموزان.....
۴۴.....	۳- کاهش کمرویی و خجالت دانش آموزان.....
۴۴.....	۴- افزایش مهارت های روانی - حرکتی فراگیرندگان.....
۴۵.....	۵- کسب نگرش های جدید و قبول ارزش های اجتماعی .....
۴۵.....	۶- تقویت قدرت مدیریت و سازماندهی افراد.....
۴۵.....	شرکت کنندگان در الگوی ایفای نقش .....
۴۶.....	روش بحث گروهی.....
۴۷.....	مراحل اجرای روش بحث گروهی .....
۴۹.....	وظایف شاگردان در جریان بحث گروهی .....
۴۹.....	محاسن .....
۵۰	محدودیتها .....
۵۰	روش تدریس پرسش و پاسخ .....
۵۱.....	قالب بندی و نحوه پرسیدن سؤال .....
۵۲.....	استفاده از ساده ترین کلمات .....
۵۳.....	أنواع سؤال ها .....
۵۴.....	شیوه استفاده از سؤال های واگرا .....

زمان های انتظار برای دریافت پاسخ از دانش آموزان.....	۵۵
چراهایی برای پرسیدن سؤال در کلاس	۵۶
راهبردهای پرسیدن سؤال در کلاس.....	۵۷
سه مهارت پایه ای برای دریافت پاسخ های روشی از دانش آموزان	۵۹
۱- مهارت برانگیختن.....	۵۹
۲- مهارت دریافت پاسخ واضح از دانش آموز	۶۱
۳- مهارت تمرکز مجدد (تجدید تمرکز روی سؤال).....	۶۲
مراحل اجرای روش تدریس پرسش و پاسخ	۶۴
مراحله نخست بیان و شرح هدف	۶۴
مراحله دوم : پرسش و پاسخ	۶۴
مراحله سوم : نتیجه گیری	۶۵
روش های نوین تدریس	۶۵
چرا پیاده سازی روش تدریس نوین مهم است؟	۶۵
راهبردهایی برای اراضی نیازهای یادگیری فرآگیران	۶۶
* کمک به دانش آموزان برای انتخاب هدف	۶۷
نشانگرهای فضای مثبت در کلاس :	۶۸
نشانگرهای فضای منفی در کلاس :	۶۸
معلم یک سازماندهنده در عرصه ی تعلیم	۶۹
خصوصیات یک سازماندهنده خوب :	۶۹
ویژگیهای یک روش تدریس خوب :	۷۰
تاكید بر استفاده از روشهای فعال و نوین آموزشی	۷۱
راههای حل مسئله	۷۳

مراحل روش حل مسئله مبتنی بر الگوی جان دیوی	75
مراحل روش حل مسئله به روش جورج پولیا	79
مکتب پرآگماتیسم و تعلیم و تربیت:	80
روش تدریس در مکتب پرآگماتیسم:	80
دیدگاه صاحب نظران تعلیم تربیت در باره‌ی روش‌های تدریس فعال	81
ژان پیاژه:	81
محاسن و محدودیتهای روش حل مسئله :	81
محدودیتها :	82
نتیجه گیری :	82
الگوی حل مسئله دارای مراحلی است :	83
روش بحث گروهی:	83
مراحل آموزشی یا روش بحث گروهی:	86
الگوی تدریس بارش مغزی	88
بارش مغزی BRAIN STROMING	90
قواعد بارش مغزی :	91
چهار قاعده اساسی بارش مغزی :	92
مراحل روش بارش مغزی :	94
ب) قضاوی و ارزشیابی :	94
روش تقسیم موضوع به بخش‌های مختلف (همیاری):	97
مراحل تدریس به روش تقسیم موضوع :	98
روش کارایی تیم :	98
مراحل تدریس در روش طرح کارایی تیم :	99

۹۹.....	کلاس درس معکوس
۱۰۰.....	اصول کلاس درس معکوس
۱۰۰.....	اصل اول: حفظ یک محیط انعطاف‌پذیر
۱۰۱.....	اصل دوم: حفظ فرهنگ یادگیری دانش‌آموز-محور
۱۰۱.....	اصل سوم: توسعه‌ی محتوای آگاهانه
۱۰۲.....	اصل چهارم: تربیت مریبیان حرفه‌ای
۱۰۲.....	مزایای کلاس درس معکوس
۱۰۳.....	مزایای کلاس درس معکوس
۱۰۳.....	تاریخچه‌ی روش یادگیری معکوس
۱۰۵.....	پاسخ به نگرانی‌ها در مورد کلاس درس معکوس
۱۰۶.....	نتیجه‌گیری
۱۰۶.....	سوالات متداول
۱۰۹.....	منابع

مقدمه

هدف از تدریس افزایش توانایی یادگیری است و تدریس خوب نتیجه‌اش خوب یادگرفتن است. دانش‌آموزانی خوب یاد می‌گیرند که راهبردهای خوب یادگرفتن و کسب آموزش و پرورش را در خود توسعه می‌دهند. الگوی تدریس به دانش‌آموزان کمک می‌کند که ذخایر این راهبردها در آنان توسعه یابد، این الگوها به رشد دانش‌آموزان به مثابه فردی با توانایی افزایش تفکر و رفتار عاقلانه و ساختن مهارت‌ها و تعهدات اجتماعی یاری می‌رساند، متأسفانه در مدارس موجود چندان توجهی به این اصل نمی‌شود. نظامهای آموزشی و معلمان بیش از آنکه عمل کنند حرف می‌زنند آنان با روش‌های خشک قالبی، دیکته کردن کتاب‌های درسی و برنامه‌های فشرده خود، قدرت اندیشیدن را از شاگردان گرفته‌اند. مدارس به جای انتقال و انباشتن حقایق علمی به ذهن شاگردان، بایستی به روش‌های فعال که باعث افزایش قدرت تفکر انتقادی و اندیشیدن در دانش‌آموزان می‌شود تأکید کنند (بهرنگی و آقایاری، ۱۳۸۳).